

Arcidiecéze pražská v roce 2005

Výběr z výroční zprávy 2005

ÚVODNÍ SLOVO

Učinit církev domovem a školou

Vážení, přítomnost církve v české společnosti se stává stále zřetelnější, přestože její historie byla

v dvacátém století převážně obdobím, ve kterém si církev musela své místo dobývat a kdy byla vytlačována a pronásledována. Dnes, po pádu komunistického režimu, se církev snaží stále znovu

a znovu získávat důvěru především svou otevřeností vůči společnosti, jejím potřebám, ať už konkrétní a praktickou činností na poli charity či jinak.

Před třemi lety jsme ve spolupráci se všemi kněžími zahájili proces obnovy farností, který pokračoval v minulém roce a který stále trvá. Chceme tak ve smyslu apoštolského listu Jana Pavla II. Novo millennio ineunte, napsaného k závěru jubilejního roku 2000, „odpovědět na hluboké touhy světa ... A učinit církev domovem a školou společnosti“ (čl. 43) a to nejen v jednotlivých našich farnostech, ale i v diecézi jako celku. K tomu by měla přispět i tato výroční zpráva, která veřejnosti představuje některé naše činnosti. Jde o představení života v církvi, ne o výčet všech aktivit - nechceme měřit „úspěšnost“ roku 2005 jejich množstvím ani velikostí.

Vedle velkých duchovních a pastoračních událostí minulého roku, jako byla kněžská a jáhenská svěcení, poutě za duchovní povolání a další, bylo významným pastoračním činem položení základního kamene ke stavbě Komunitního centra Matky Terezy na největším pražském sídlišti Jižním Městě. Pro naši pastorační linii, kterou sledujeme, a pro její propojení bylo rovněž důležitou událostí zveřejnění nové internetové verze katalogu pražské arcidiecéze, v němž jsou obsaženy všechny potřebné informace o společnosti církve, jednotlivých farnostech, kostelích, bohoslužbách atd. Tím můžeme i v duchu výše citovaného apoštolského listu usnadnit vytváření vzájemného spojení, blízkosti a společnosti.

Velmi bych si přál, aby tato zpráva byla přijata jako snaha o otevřenost naší církve vůči okolní společnosti.

kardinál Miloslav Vlk

ÚDAJE O ORGANIZACI

Arcibiskupství pražské
Hradčanské náměstí 16
119 02 Praha 1 - Hradčany
tel.: 220 392 111, fax: 220 514 647
e-mail: apha@apha.cz, http://www.apha.cz

Statutární orgány:
Miloslav kardinál Vlk, arcibiskup pražský
Mons. Václav Malý, biskup
Mons. Karel Herbst, biskup
Mons. ThDr. Michael Slavík, generální vikář
Mons. Ing. Aleš Opatrný, Th.D., biskupský vikář

BISKUPOVÉ

kardinál Miloslav Vlk
Arcibiskup pražský
Metropolita a primas český
Heslo: ABY VŠICHNI BYLI JEDNO

Mons. ThDr. Jaroslav Škarvada
Titulární biskup litomyšlský
Emeritní biskup
Heslo: UT OMNES UNUM SINT

Mons. Václav Malý
Titulární biskup marcellianský
Pomocný biskup pražský
Heslo: POKORA A UČTA

Mons. Karel Herbst
Titulární biskup siccijský
Pomocný biskup pražský
Heslo: MILOSRDENSTVÍ CHCI

Umět naslouchat lidem

PASTORACE

Pastorační činnost ve farnostech, v kategoriální pastoraci (mládež, vysokoškoláci, armáda, vězeňství, zdravotnictví a další) i ve speciálních střediscích arcidiecéze (Katechetické středisko, Centrum pro rodinu, Misijní centrum, Pastorační středisko, Centrum pro mládež) je trvalou prací konanou jak ve prospěch členů církve, tak jinych osob, které tyto služby potřebují.

Stále větší část pastorační práce ve farnostech představují přípravy k přijetí svátostí, zejména přípravy těch, kdo mají jako dospělí přijmout křest, i těch, kdo chtějí přijmout svátost manželství.

Méně nápadnou, ale důležitou složkou vzdělávací činnosti je péče o ty, kdo druhým v pastoraci slouží. V roce 2005 pokračovala formační setkání pro katechety a pro pastorační asistenty bylo připraveno formační setkání na Svaté Hoře. Jáhny, kteří se připravují na kněžství, vyslala arcidiecéze do kurzu Katolické teologické fakulty Univerzity Karlovy v Praze, kurz pro další formaci kněží absolvovali rovněž kněží do tří let po svěcení. Důležitou rolí u setkávání a dalším vzdělávání kněží a jáhnů hrály každoroční Kněžské dny.

Pastorační péče a formace probíhá ve specializovaných střediscích Arcibiskupství

pražského: Centru pro mládež, Centru pro rodinu, v Katechetickém středisku a v Pastoračním středisku. Na pastorační činnosti se v arcidiecézi podílejí jak kněží, tak jáhny, pastorační asistentky a asistenti, kate-

chetky a katecheté, dále řeholní komunity mužské i ženské, jednotlivé řeholnice a řeholníci a řada křesťanek a křesťanů, kteří ve farnostech přebírají krátkodobé i dlouhodobé úkoly.

CÍRKEVNÍ ŠKOLSTVÍ

Zájem převyšuje možnosti

Arcibiskupství pražské poskytuje konzultace a služby ředitelům církevních škol a školských zařízení v oblasti školské legislativy a hospodaření, čtvrtletně se konají pracovní poradny ředitelů a uskutečnil se také odborný seminář k tvorbě školních vzdělávacích programů. Tradicí se stala každoroční duchovní obnova pro ředitele církevních škol vedená biskupem Mons. Václavem Malým.

Všem církevním školám pražské arcidiecéze je určen výtěžek ze Svatováclavské sbírky, konané v září. V roce 2005 přispělo Arcibiskupství

pražské částkou 150 tis. Kč na úpravy interiéru Katolické mateřské školy v Berouně, částkou 75 tis. Kč na vybavení Křesťanského gymnázia kancelářskou technikou a částkou 60 tis. Kč na další vzdělávání pedagogů Arcibiskupského gymnázia.

Církevní školy, předškolní a školská zařízení navštěvovalo v roce 2005/06 3909 dětí, žáků a studentů. Arcibiskupství pražské je zřizovatelem 19 škol, přesto jejich kapacita nedostačuje velké poptávce.

Biskupským vikářem pro církevní školství je biskup Mons. Václav Malý.

KOMUNIKACE

Katalog Arcidiecéze pražské na Internetu

Na adrese <http://web.katalog.apha.cz> jsou k dispozici kontakty na vikariáty, farnosti, charity, církevní školy, přehled bohoslužeb a další informace. Základem nového Katalogu je společná databáze založená na základních sídelních jednotkách a tím umožňuje velmi přesné vyhledávání.

Na adrese <http://pda.apha.cz> se nachází Katalog AP v odlehčené podobě – „na cesty“ – vhodný zvláště pro pomalejší linky a kapesní komunikátory. Funguje i na mobilních telefonech vybavených prohlížečem WWW stránek.

Internetové projekty

www.apha.cz - Oficiální stránky Arcibiskupství pražského. Obsahují aktuality, kontakty, kalendář akcí, informace z historie a fotogalerie.

www.vira.cz - O víře pro širokou veřejnost. Texty k hlubšímu porozumění Bible, k vzájemnému vztahu vědy a víry, podněty k budování rodiny a k výchově a další. Možnost zaslání biblických úryvků prostřednictvím e-mailu a SMS.

www.pastorace.cz - Web pro lidi aktivně zapojené do služby v církvi. Poskytuje servis pro kněze, katechety, učitele náboženství i široké veřejnosti. Množství textů k určitým tématům, liturgický kalendář, texty na nástěnky a další.

www.krestanstvi.cz - Křesťanský pohled na otázky původu světa a smyslu života.

help.vira.cz - Linka důvěry na Internetu. Po domluvě je možnost osobního setkání či zprostředkování kontaktu s knězem či psychologem. Službu zajišťuje tým patnácti dobrovolníků z různých oblastí života společnosti.

www.maria.cz - Věnováno úctě k Panně Marii, významu úcty ke svatým, obrazům a sochám s náboženskou tematikou, mariánským modlitbám – zvláště růženci.

PROFIL ARCIDIECÉZE

Arcibiskupství pražské je stabilní institucí, která pomáhá arcibiskupovi nést pastorační odpovědnost. Jeho úkolem je poskytovat podporu společenství místní církve, a to kompetentně, profesionálně a přátelsky.

Snaha o kompetentní, profesionální a přátelské jednání ve vztahu ke klientům a vědomí toho, že odvedená práce musí obstát nejen před lidmi, ale i před Bohem, jsou charakteristickými znaky provázející veškeré konání této instituce.

Pražskou arcidiecézi tvoří 319 farností sdružených do 14 vikariátů. Kromě toho působí na jejím území dalších 10 duchovních správ, které jsou zřízeny u nefarních kostelů, například poutních nebo řeholních.

K založení biskupství došlo v roce 973 z podnětu českého knížete Boleslava II. a za podpory řízenského biskupa sv. Wolfganga. Na arcibiskupství s právem korunovat české krále bylo pražské biskupství povýšeno za císaře Karla IV. papežskou bulou ze dne 30. 4. 1344.

Hlavním zdrojem výnosů Arcibiskupství pražského byl příspěvek státu, zejména dotace odboru církví Ministerstva kultury (MK ČR), ze které 91,43 % činily dotace na platy duchovních včetně zdravotního a sociálního pojištění, přijaté dotace pro farnosti se týkaly hlavně oprav nemovitých kulturních památek. Druhým nejdůležitějším zdrojem byly výnosy z nájemného, významné jsou dary a sbírky.

Arcibiskupství pražské v roce 2005 platilo 380,96 duchovních (průměrný přepočtený stav). Dále bylo placeno 54,04 administrativních pracovníků (také průměrný přepočtený stav). Průměrná hrubá měsíční mzda činila 14.982,- Kč. Hlavní výdaje arcibiskupství představovaly tyto platy (a s nimi spojené výdaje na zdravotní a sociální pojištění), dále spotřebované nákupy materiálu, energií a služeb a náklady na opravy.

Z Fondu vzdělávání a práce s mládeží bylo formou příspěvků rozděleno 5 mil Kč a převážná část těchto prostředků pocházela z výnosů Arcibiskupství pražského, které byly doplněny účelovými sbírkami.

STAVEBNÍ AKCE

Římskokatolická farnost sv. Františka z Assisi ve spolupráci s Arcibiskupstvím pražským zahájila budování Komunitního centra Matky Terezy v Městské části Praha 11, které je největším sídlištěm v Praze. Předpokládané celkové náklady stavby překračují sto milionů korun. Stavba je nejvýznamnějším pastoračním projektem roku 2005. Z Fondu pro pastoraci přispělo Arcibiskupství pražské na stavbu půl milionu korun s tím, že během roku připravilo k čerpání dalších 16 milionů Kč.

Na území pražské arcidiecéze se uskutečnilo 361 stavebních oprav včetně restaurátorských prací a opravy 17 varhan v celkovém finančním objemu 113 milionů Kč. Příspěvek Arcibiskupství pražského především na střešní krytiny činil 830 tisíc korun. Důležitou roli sehrála vzájemná solidarita farností – ze Svěpomocného fondu AP bylo na rekonstrukce použito 4,6 milionu Kč. Ocenění za tento úspěch tedy patří jak farnostem, tak i duchovním správcům církevních objektů a odborným duchovním asistentům-technikům jednotlivých vikariátů.

UDÁLOSTI ROKU

■ Kardinál Miloslav Vlk zřídil 1. ledna 2005 Polskou římskokatolickou farnost. Farním kostelem této farnosti, která pastoračně pečuje o Poláky žijící na území pražské arcidiecéze, je kostel sv. Jiljí v Praze 1.

■ Tříkrálová sbírka České katolické charity vynesla téměř 2,9 milionu korun - o 800 tisíc víc než loni. Z výnosu akce získávají podporu stovky charitativních projektů.

■ Ekumenická bohoslužba za oběti přírodní katastrofy v jihovýchodní Asii se konala 7. ledna 2005 v katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha v Praze. Bohoslužby se zúčastnili představitelé křesťanských církví a členové vlády ČR, předsedal jí kardinál Miloslav Vlk.

■ „Nástupce apoštola Petra papež Jan Pavel II. byl povolán domů.“ Papež Jan Pavel II. zemřel 2. dubna 2005 ve 21.37 hodin v sedmdesátém roce svého pontifikátu. Vatikánský státní sekretář kardinál Angelo Sodano sloužil 3. dubna 2005 zádušní mši svatou, na níž přišly desítky tisíc věřících, z nichž mnozí strávili celou předchozí noc na modlitbách pod okny papežského sídla. Česká vláda vyhlásila pátek 8. dubna 2005 dnem smutku.

■ 19. dubna 2005 byl v konkláve zvolen 265. papežem kardinál Joseph Ratzinger, který přijal jméno Benedikt XVI. Volby se zúčastnil kardinál Miloslav Vlk, k přítomným hodnostářům promluvil kardinál Tomáš Špidlík SJ.

■ Arcidiecézní pout' za kněžská a řeholní povolání na Svatou Horu s putovní mši svatou pod širým nebem proběhla 7. května 2005.

■ V pátek 1. července 2005 v 9.00 hodin byla podepsána smlouva s dodavatelem stavby nového Komunitního centra Matky Terezy. Slavnostní položení základního kamene Komunitního centra Matky Terezy se uskutečnilo za přítomnosti kardinála Miloslava Vlka v sobotu

27. srpna v 17.00 hodin na Jižním Městě v Praze. Stavba byla posléze zahájena v listopadu 2005, dokončení je naplánováno na květen 2007. Záštitu nad stavbou převzal také pražský primátor Pavel Bém. Spolu s ním projekt podporuje i známý textař Michal Horáček.

■ 28. září 2005 se konala Národní svatováclavská pout' ve Staré Boleslavi. Dopolední slavnostní putní bohoslužbě předsedal kardinál Miloslav Vlk, koncebrovali biskupové českých a moravských diecézí.

■ 16. října 2005 převzal pražský pomocný biskup Václav Malý z rukou papeže Benedikta XVI. Osvětlimskou cenu Jana Pavla II. za obranu lidských práv.

■ Biskupové českých a moravských diecézí zahájili 14. listopadu 2005 návštěvu „Ad limina“ v Římě. V průběhu návštěvy prefekt Kongregace pro bohoslužbu a svátosti vyjádřil potěšení nad založením Liturgického centra ČBK. Vrcholnou návštěvou byla společná audience u papeže Benedikta XVI.

